SVETOPISEMSKI MARATON

Zakonski mini maraton

Pripravil: Matic Vidic

Čas trajanja: poljubno

UVOD

Dragi zakonci, odločili ste se za težjo pot. Iskreno vam čestitam. Delati v zakonu je vedno težja pot, ki se s trdim delom in predanostjo pokaže kot vredna. Vredna vsakega potrpljenja, vredna vsakega brušenja, predvsem pa vredna Gospoda. Ob vsakem sedmem dnevu, ki je dan počitka in opazovanja vsega storjenega, prehojenega, lahko rečemo “dobro je”, ali kot reče Peter Jezusu na gori: “Dobro je da smo tukaj Gospod.”

Psihologija se je na začetku po večini ukvarjala z analizo kaj dela nekdo oz kaj je delal nekdo narobe. Psihologi so preučevali serijske morilce, posiljevalce, tatove in ostale, ki so s svojimi dejanji osvetlili vso bedo človeka. Temeljno vprašanje je bilo, kaj nekoga zaznamuje, da pristane na stranpoti. Najprej je krivda padla na celo družino, potem v večji meri na očeta, ki ni nudil varnosti in kasneje na mamo, ki je premalo ljubila. Vendar zgodovina je pokazala, da so iz nemogočih razmer kljub vsemu izšli čudoviti ljudje in iz urejenih družin, kjer je vladala povezanost in ljubezen so otroci iztirili. Tukaj mi je v praksi veliko pomagalo delo z Romi, kjer sem spremljal vse te uničene, zlorabljene in pohabljene družine. Iz vseh teh družin, kjer so otroci bili deležni pomanjkanje, slabih zgledov in škodljivih navad, je izšlo tudi nekaj čudovitih fantov in deklet. Lahko delamo vse prav in gre vse narobe, in lahko delamo vse narobe in gre vse v pravo smer, zato se moramo nekaj resnično zavedati, da je v naših rokah zelo malo in Božji načrt je tisti, kateremu se je vredno podrejati in katerega zagotovo ne moremo razlagati z razumom. Je nekaj kar nas presega in nas spravlja zaradi svoje vzvišenosti tudi v stisko. Vendar ta stiska je hvale vredna. Saj kot pravi Pavel: *"Zato se bom veliko raje ponašal s svojimi slabostmi, da bi Kristusova moč prebivala v meni. Zato se zaradi Kristusa veselim v slabostih, v žalitvah, v stiskah, v preganjanjih in v težavah. Kajti kadar sem slaboten, takrat sem močan."* (2 Kor 12,9-10)

1. Spominjati se v odnosu:

Poslušaj, Izrael: Gospod je naš Bog, Gospod edini. Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vso močjo! Te besede, ki ti jih danes zapovedujem, naj bodo v tvojem srcu. Zabičuj jih svojim otrokom ter govori o njih, ko bivaš v svoji hiši ali ko hodiš po poti, ko se ulegaš ali ko vstajaš. (5 Mz 6,4–7)

GOSPOD JE MIR

(Sod 6,24)

Ta odlomek me je nagovoril pred časom, ko sva z ženo Petro prišla v odnosu do ohlajanja najinih čustev. Najina povezanost, najina komunikacija in izkazovanje ljubezni je bilo nekoliko ohlapno. Reševala sva zgolj sprotne obveznosti in postala sva tujca.

Zagotovo je v vsakem tednu en dan bolj prijeten od drugega, tako tudi vreme je kakšen dan lepše, spet drugi dan nekoliko manj prijetno. In tudi če pogledamo nazaj na naše življenje bi zagotovo za kakšno leto lahko rekli, da je šlo kar v pozabo, spet drugega pa povzdigujemo in se ga radi spominjamo. In s tem ni nič narobe. Tako je bilo tudi pri nama nekaj let nazaj po rojstvu najinega sina in službene odsotnosti ter študijskih obveznosti. Nisem več čutil tiste povezanosti, katera je bila skoraj samoumevna po poroki, saj navsezadnje poroka naredi iz nekaj običajnega nekaj boljšega, kot je bilo v Kani Galileji, kjer je bilo eno prvih od znamenj, da je Gospod naredil iz vode vino. Pa vendar sem imel občutek, kot da bi se vino pokvarilo. V primerjavi s pokvarjenim vinom, je pa vendar še voda bolj užitna.

Nekaj sem moral narediti. Na pomoč se vedno obrnem na Gospoda, saj toliko modrosti pa že premorem, da vem, da se samo po sebi ne bo nič rešilo. Po molitvi in prošnji za znamenje se mi v Svetem pismu odpre zgoraj naveden odlomek iz 5 Mz. Preberem ga enkrat in preberem ga drugič. Zaprem oči in premišljujem. Kot navadno, najprej nič. Potem še čakam, in ta beseda *Shema* in njen pomen se mi počasi začne odstirati. Gre za opomin, gre za spomin, Izraelskega ljudstva kaj je vse Bog naredil zanje. Tako zelo je pomembna, da jo Judje molijo zjutraj in zvečer. Temelj vere je spominjati se prisotnosti Boga v življenju. Začel sem premišljevat in povezovat kaj bi to pomenilo za najin odnos s Petro. Posvetilo se je. Začel sem se spominjat kaj vse je moja žena naredila zame, ne samo to, zakaj jo ljubim in še več, kaj je tisto glavno znamenje ljubezni in spoštovanja, ki sem ga pri njej deležen. Takrat sem se spomnil. Sej res. Da bo bralcu bolj razumljivo, moram predstavit predzgodbo.

Možje navadno iščemo potrditev. Najprej v svoji družini, kasneje pri nasprotnemu spolu. To je naša narava. Biti opažen biti koristen, biti pohvaljen in občudovan, Sam sem potrditev iskal pri staremu očetu, ki je prevzel, po družinski tragediji vlogo skrbnika. Za mladega študenta so bili vsi podvigi zelo ambiciozni. Imel sem kar nekaj svojih podjetij, ki so nekatera na koncu propadla, druga pa so uspešna še danes, verjetno zato, ker sem jih zapustil. :) Politično sem se kalil od lokalne politike do državne. Visoko letal, še globlje padel. Stari oče pa cel čas odkimaval z glavo in poudarjal, “pob iz tebe ne bo nikoli nič.” A vse kar sem si želel kot mladenič je bila le pohvala, ki je pa ni in je ni bilo. Na koncu sem padel tako daleč, da sem ostal brez politike in s propadlim podjetniškimi projekti ter brez denarja. Žena, Petra me je sicer ves ta čas bodrila in zelo previdno zaupala, vendar živela v negotovosti. Nekajkrat mi je sicer potarnala, da ji je neprijetno, ko jo sodelavke sprašujejo s čim se njen mož ukvarja, ker je vedno nekaj drugega in nič trajnega. Po nekaj letih poroke, ko bi moral ženi vlivati varnost in se ob njo postaviti kot steber, je od mene ostala razvalina. Priznal sem ji, da sem pogorel na polni črti, ali bolj sofisticirana oblika - izgorel. Nisem več mogel ne vstat, ne zaspat, ne živet ne umret. Eno leto sem se sestavljal, Petra pa me je živela. Nisem imel ničesar, imel pa sem njeno podporo. Kljub slabim obetom je skrbela zame. Kadarkoli sva imela kasneje konflikt ni nikoli pritisnila tam kjer najbolj boli, nikoli ni v konfliktu izpostavila svojo predano skrb zame, ko sem bil šibek. To me je zaznamovalo. To mi je dalo potrditev, da me spoštuje.

Tega sem se spomnil. Spomnil sem se, kako me je takrat, ko sem bil najšibkejši, spoštovala in dvigovala, me vodila, odpuščala in zaupala. To vse je zmogla zame moja žena. Tako kot Izraelsko ljudstvo, ki je ječalo od bolečin, bilo v strahu, se izneverilo in preklinjalo, je Gospod vztrajal in jih popeljal v obljubljeno deželo. Tega se Judje spominjajo vsak dan, in to sem povabljen kot mož, da se spominjam, kako me žena spoštuje. Kajti spoštovanje se v polnosti kaže takrat, ko je nekdo šibek. Lahko spoštujemo nekoga, ki sije v svojih dosežkih, vendar ali smo sposobni nekoga spoštovati, ko je nemočen in ne zmore več? Če je kdo povabljen k temu spoštovanju sva v prvi vrsti to mož in žena, drug do drugega.

Kasneje, ko sem po enoletnem sobotnem letu se ponovno postavil na noge in začel z službo v Slovenski vojski kot kurat, sem bil v nekoliko boljši formi. Tako telesni kot duhovni. Postajal sem spet steber, kakršen nisem nikoli bil, sem si pa to želel. Vojska te utrdi, zmoreš več kot misliš, da lahko in blagodejno vpliva na moško samozavest.

Naloga: Spomni se, za kaj si resnično hvaležen/a ženi/možu? Poskusi to priklicati v spomin vsako jutro in vsak večer.

2. Vnaprejšnji vložek v odnosu:

"Vse torej, kar hočete, da bi ljudje storili vam, storite tudi vi njim. To je namreč Postava in Preroki." Mt 7,12

Partnerske terapija so specifične. Navadno se pričnejo s klicem gospe. Navadno pokliče gospa in po telefonu oznani odločitev, s katero se je že nekaj časa spogledovala in le čakala potrditev. “Nekaj se mora spremenit, tako naprej več ne gre,” potarna. To je pogumno dejanje, predvsem pa nujno. Nujno zato, ker to je naloga žena. Ona je navadno tista, ki rešuje, ureja družino, kajti možje smo tisti, ki ne spreminjamo ničesar, dokler ni zares nujno. Delujemo na vpoklic. Podobno kot v vojski.

Vloge moža in žene so različne, to beremo že na začetku Svetega pisma, kjer so postavljeni temeljni medsebojnega delovanja moža in žene.

“Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso.” 1 Mz 2,24

Nikjer ne omenja, da mora žena zapustiti svojo družino, vendar je to naloga moža. Mož odreže vez s svojo primarno družino in se pridruži ženi s katero gradita novo družino. Lahko razumemo, da se mož podredi ženi in ji pomaga graditi novo družino. Ker življenje izhaja iz žene, ki je roditeljica, je zato ona nosilka družine in dolžna skrbeti za dobrobit družine. Zato tudi iniciativa navadno pride s strani žene. Največja skušnjava je, da bi žena spremenila moža. Ali obratno. Če bi partner v zakonu prenehal z navadami, ki jih ima, bi odnos bil boljši. Če ne bi toliko pil, če ne bi toliko časa preživel v službi ali na kolesu, če se ne bi takoj odzval na vsak klic njegove mame, bi najin zakon zagotovo bil v boljši formi.

To je veliko skušnjava, ki jo imamo v zakonu. Da bi spreminjali druge. To še nekako gre pri vzgoji, vendar kaj kmalu tudi v vzgoji naletimo na meje. Da bi spremenili odraslega pa sploh več ne gre. To najbolje razumemo pri vprašanju ali lahko spremenimo sebe? Navadno je odgovor, da zelo težko in pri vprašanju ali me lahko spremeni nekdo drug je odgovor še bolj jasen, da je to nemogoče. Če jaz ne morem sebe spremeni, potem razumem, da drugi ne morejo mene. Vse kar naredijo ali ne naredijo drugi, je za nas usodno. To je tam, kjer nimamo veliko ali skoraj nič vpliva. Kot ne morem spremeniti vremena, tako tudi so-človeka ne morem spremeniti. Torej lahko rečemo, da je precej neplodno, da bi se jezili ali prepirali zaradi dežja cel dan, in enako neplodno, da bi se jezili ali prepirali o drugemu. Iluzija spremeniti drugega se mora umakniti stran. K temu se pridružuje druga misel. Bolj ko ga bom sršeni, bolj bo trmast, bolj bo agresiven, bolj se bo zakopal v svojem stališču.

Lahko nekdo reče, jaz imam jutri rojstni dan, želim da danes spečeš torto. Čutite, kaj povzroči pričakovanje v vas. Lahko prostovoljno in kot darilo ali prisilno. Če se takšna pričakovanja kopičijo, potem zakon otopi. Eden zahteva, drugi bo trmast in s tem se bo ljubezen spolzela.

In kljub temu pa pridejo ljudje s prepričanjem - Meni bi se godilo dobro, če bi drugi bil drugačen.

Ko smo enkrat tako daleč, ko smo doumeli da drugega ne moremo spremeniti, ampak bi lahko sebe, večkrat pravijo - Kaj bom imel od tega jaz, če bom spremenil samo sebe.

Mene določa to, kar izhaja od mene. Če dvignem v pantomimi pest in želim nekoga udariti, kaj bom povedal o nasprotniku? Odgovor je čisto nič. Če vas jaz udarim to ne pove o vas nič. Ne o ljubezni, značaju, talentu, nič. Nekaj se zgodi z mano. V trenutku ko jaz udarim sem jaz tisti, ki naredi to. Zato dejanje opisuje mene, ne drugega. In če bi pri maši nekomu vzel denarnico iz torbice, kaj to pove o žrtvi tatvine? S tem dejanjem sem jaz postal tat.

Iz tega sledi, da kar naredijo drugi meni to ne pove ničesar o meni. To pove nekaj o drugih. Če drugi name kričijo, delajo iz sebe kričače. Ne more biti, da bi me nekdo okradel in on ni goljuf. Kar naredijo drugi meni, to ni moja skrb, to pove nekaj o njih, nikoli o meni.

Kar izhaja iz mene pove vedno nekaj o meni. Če nekdo drugemu ponudi roko, iz sebe dela miroljubnega človeka. Če nekdo sovraži drugega, bo iz sebe naredil osovraženega človeka. Če nekdo laže bo iz sebe naredil lažnivca. Če nekdo oprošča bo iz sebe naredi usmiljenega človeka. Tukaj gre zame in za oblikovanje samega sebe.

Verigo konfliktov, zamer lahko pretrgamo, če ne vračamo enako z enakim. Verigo konfliktov moramo pretrgati. Močni ljudje so tisti, ki ne bodo dovolili, da se bo veriga konfliktov nadaljevala. Kdo želim postati, nekdo ki bo sejal zlo naprej ali bo to zlo prekinil in ustvaril mir?

Vnaprejšnji vložek - pot do miru v odnosu:

Jaz bom naredil neko dejanje v naprej upajoč na dober konec. Če sta dva v konfliktu, potem naj bi oba šla korak do drugega. To je idealno, vendar se lahko zgodi, da tudi samo eden reši zakon za oba. Če je eden dovolj, da je zakon ogrožen, je tudi eden dovolj, da zakon poskuša rešit. Takšno finalno predhodno dejanje ima moč, da neka stališča, ki so zaostrene lahko razbremeni, ta je junak zaradi katerega je zakon, prijateljstvo rešeno.

Kaj je lahko takšno finalno pred končno dejanje?

Jaz naredim nekaj, da bo tebi lažje z mano živet. Če eden od obeh naredi nekaj kar drugega veseli, ne gleda na to, ali bi se drugi spremenil, se razbremeni in prekine ta hudičev krog. To končno predhodno dejanje, če naredi nekdo nekaj zato ker je meni všeč, s tem se razblinijo sovraštva.

Naloga: Pri svojem partnerju naredi nekaj, s čimer bi ga resnično razveselil.

3. Praznovanje v odnosu

Bog je rekel: »Glejta, dajem vama vse zelenje s semenom, ki raste po vsej zemlji, in vse sadno drevje, katerega sadje nosi seme. Naj vama bo v hrano. 1 Mz 1,29

Bog je ustvaril človeka kot lačno bitje. Bog kljub temu, da te najprej ustvari kot lačno bitje, ti da vso potrebno hrano. Ne zahteva, ne da bi dal sredstva. Kar Bog od nas pričakuje, nam da vse potrebno. Človek mora jesti, da preživi. Človek ima v stvarstvu posebno mesto. Najprej, da je blagoslovljen in lahko blagoslavlja. Hrana je vse kar teče preko odnosov. Človek se hrani s stvarstvom. “to kar sem ti dal, naj te večno spominja name.” Občestvo je med Bogom in človekom in stvarstvom. Tudi to s čimer se hranimo je dar ljubezni od Boga.

Praznovanje je za odnos temeljno dejanje. Že sama poroka velja za največjo praznovanje. Odnos, ki ne pozna praznovanja je mrtev odnos. Vsako čisto pravo praznovanje vključuje hrano, sicer ni pravo praznovanje. Hrana je večkrat tudi središče odnosa. Prvi zmenek je navadno ob čaju in drugi zmenek ob pici. Kasneje je vsako praznovanje ovenčano s kosilom ali večerjo. Tudi vsakodnevno se odnos ovija okoli hrane. Kaj si jedel v službi, kaj bomo jedli za večerjo, ali si šel v trgovino po vso potrebno hrano? In tudi konflikti se nenazadnje zadevajo ob hrano: Zakaj si pustil kruh zunaj, da je sedaj suh? Štedilnik je ves od kave, kaj si delal? Kako si spet lahko spregledala rok uporabe na kisli smetani? Kako si skuhal to omako, tako je pekoča, tako otrok ne more jesti… Ko sem analiziral najin odnos z ženo sem ugotovil,

da je večina konfliktov posredno ali neposredno povezano ravno s hrano. Hrana je resnično središče, kot sta na daritvenem oltarju v središču kruh in vino, ki postaneta telo in kri.

Ko se kot otrok spominjam Božiča, se ga spominjam po vonju. Moja mati je vedno naredila gratinirane zrezke v gobovi omaki in pire krompir. Noben drug dan prej ne kasneje, le na Božični večer. Ko je umrla je ta tradicija za nekaj let zamrla, vendar sem jo kasneje, ko sva se s Petro poročila ponovno obudil to tradicijo. Na Božično večerjo tako povabimo še ženine starše in skupaj okušamo to jed. Vendar to ni kar ena jed. V tej jedi je prisotna moja mami. Temu se reče evharistija. Ko jemo te čudovite zrezke, takrat je med nami moja pokojna mami. To je njen trenutek takrat stopi med nas in čutiti je posebno toplino v jedilnici napolnjeni z vonjem po gobovi omaki in siru.

Takšna praznovanja v odnosu imajo močan pečat. To so korenine odnosa. Odnos kjer ni praznovanja, nima korenin in kjer ni korenin ni dotoka hrane in ni zasidranosti. Včasih se nam zdi praznovanje kot vir skrbi, neljubih situacij, vendar v sebi nosi močan pečat tudi za naše odnose. Na praznovanje kamor povabimo samega Gospoda, kjer ponavljamo njegove geste blagoslova in delitve, je praznovanje, ki spreminja, ki dela nekaj boljšega, predvsem pa množi (Mr 6, 30-44). Tako kot je Jezus v galilejski Kani (Jn 2,1-12) naredil na praznovanju prvo znamenje, tako dala na vsakem praznovanju kjer ga ob blagoslovu povabimo v svojo sredo.

Da je praznovanje pomembno za odnos nam tako govori že Jezusovo prvo znamenje, saj se tam vse začne, tam se začne Božje delovanje tam se odpiram za nekaj boljšega.

Dragi zakonci, naj bo praznovanje vajina stalnica. Naj ne bo izjema, naj bo vsak mesec razlog za praznovanje, razlog za veselje in razlog, da povabite v vajino sredino Gospoda, ki rešuje, spreminja in zdravi.

Naloga:

Vsak mesec imejta dan za praznovanje: najprej obisk svete maše in potem pica!